

Vaasan kaupungin tavoitteet ja toimintasuunnitelma Alkoholi-ohjelman 2004-2007 kuntakumppanuudelle

Vaasan kaupungin tavoitteet ja toimintasuunnitelma Alkoholiohjelman 2004-2007 kuntakumppanuuden toteuttamiselle rakentuvat vuosille 2006-2007. Vaasan kaupungilla on oma päihdestrategia vuodelta 2000 ja se on päivitetty vuonna 2004. Tavoitteena on nyt tehdä seudullinen päihdestrategia. Seudullisena yhteyshenkilönä toimii Vaasan kaupungin päihdepalveluista vastaava psykososiaalisen palvelualueen johtaja Marja Jokiniemi.

Kumppanuudessa hyödynnetään kokemuksia hyväksi havaituista Vaasan kaupungissa toteutetuista moniammatillisista yhteistyöhankkeista (mm. Net-ryhmä, Pet-ryhmä, Nuorisoasema-, Pikku Saga- ja Väylä-hankkeet), sekä luodaan uusia toimintamalleja mm. erilaisten paikallisten ja seutukunnallisten päihde- ja mielenterveyshankkeiden (esim. Serveri – ja Lähde -hankkeet) avulla. Lisäksi Vaasan kaupungissa vuonna 2005 toteutettu Sosiaali- ja terveystoimien yhdistäminen ja sen myötä syntyneet uudet palvelukokonaisuudet (esim. päihdepalvelut, lastensuojelu ja aikuissosiaalityö) ja niiden välisen yhteistyön tehostuminen tukevat Alkoholiohjelman mukaisten ennaltaehkäisevien ja korjaavien toimenpiteiden toteutusta.

Vaasan kaupunki tarjoaa sosiaalipalveluna Päihdehuoltolain mukaisia palveluja asukkailleen ja sopimuksesta alueen kunnille. Tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja sekä edistää päihteiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta.

Päihdehuollon palveluihin voi hakeutua oma-aloitteisesti ja ne tukevat asiakkaan itsenäistä suoriutumista. Hoito perustuu luottamuksellisuuteen ja toiminnassa otetaan ensisijaisesti huomioon asiakkaan ja hänen läheistensä etu.

Palvelut annetaan henkilölle, jolla on päihteiden käyttöön liittyviä ongelmia sekä hänen perheelleen ja muille läheisilleen. Palvelut annetaan avun, tuen ja hoidon tarpeen perusteella.

Päihteiden ja huumeiden ongelmakäytön ehkäisemiseksi ja lopettamisen tueksi tarjoamme muun muassa neuvontaa, avohoitoa, katkaisuhoidon, laitospäästämistä sekä asumispalveluja.

Menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi;

1. Mini-intervention käyttöönotto ja käytännön järjestäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa.

- Mini-interventio otetaan käyttöön vuoteen 2008 mennessä työterveyshuollossa, perusterveydenhuollossa ja sosiaalityössä ja sen asemaa osana erikoissairaanhoidon palveluja vahvistetaan
- Koulutusta toteutetaan yhdessä Pohjanmaa-hankkeen kanssa

2. Olemassa olevien hyvien käytäntöjen juurruttaminen ja käyttöönotto Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollossa osana syrjäytymisen ehkäisyä

Ennaltaehkäisevät ja varhaisen puuttumisen menetelmät

- Odottavien äitien päihdeongelmien seulomisen tehostaminen HAL-hoitoketjumallin avulla (HAL = huume, alkoholi, lääkkeet)
- Huolen puheeksi oton välineiden kehittäminen sosiaali- ja terveyspalveluissa (esim. lastensuojelun Pikku Saga-projektissa aloitetun toimintamallin käytäntöön juurruttamisen jatkaminen)
- Lapsiin ja nuoriin kohdistuvan ennaltaehkäisevän ja poikkihallinnollisen työn tukeminen tietoa tuottamalla ja uusien toimintamallien kehittäminen koulutuksen ja arvioinnin avulla (esim. Pikku Saga-projekti ja Tobalk-tutkimukset)
- Aikaisä -hanke varusmies- ja siviipalveluksen ulkopuolelle jäävien elämäntilanteen tukemiseksi
- Vanhusväestön päihdeongelmien ennaltaehkäisyyn keskittyvien yhteistyömallien kehittäminen
- Päihdepalvelujen laadun parantaminen ja asiakasprosessien mallintaminen

Korjaavat työmenetelmät

- Lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveysongelmiin kohdistuvat korjaavat ja hoidolliset toimenpiteet (esim. nuorisoasema Klaara, Väylä-projekti) ja poikkihallinnollinen yhteistyö, myös erikoissairaanhoidon kanssa
- Avo- ja laitostuntoutuksen kehittäminen yhdessä Pohjanmaa-hankkeen kanssa
- Päihdeongelmaisten Katkaisu- ja vieroitushoidon, tukiasunto- ja muiden asumispalveluiden kehittäminen , sekä Päiväkeskustoiminta
- Päihdepalvelujen kehittämisen yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä kolmannen sektorin kanssa (päihdeäidit, lastensuojelun päihdeperheet, aikuissosiaalityö, alkoholimentikot, päihdeongelmaiset vanukset, kehitysvammaiset)

3. Alueellinen yhteistyö päihdehaittojen ehkäisemiseksi ja päihdekuntoutuksen kehittämiseksi

- Seudullinen päihdestrategia
- Tarpeenmukaisten päihdepalvelujen kehittäminen (esim. selviämisaseman, katkaisu- ja vieroitushoidon ja pitkäaikaisen päihdekuntoutuksen toiminnan kehittämistoimenpiteet)
- Päihdehaittojen ehkäisyn ja vähentämisen huomioonottaminen osana kuntien yhteistä turvallisuussuunnitelmaa